

NORSK KENNEL KLUB

Hundeeiernes organisasjon

REGLER FOR JAKTPRØVER FOR HALSENDE FUGLEHUND

Vedtatt av Hovedstyre 14. november 1989

Revidert 1999, 2007

Gjeldende fra 1.juli 2007

Kopiering forbudt

INNHOLDSFORTEGNELSE:

1. FELLESBESTEMMELSER.....	5
1.1. ARRANGEMENT.....	5
Generelt.....	5
Søknader.....	5
Prøvedokumenter.....	5
Ledelse av prøven.....	5
Overtegning.....	6
Avlysning av prøven.....	6
Godkjenning av prøveresultatene.....	6
1.2. DELTAKELSE.....	6
Hunder.....	6
Førere.....	6
Påmelding.....	7
Påmeldingsavgift.....	7
Tilbakebetaling av påmeldingsavgift.....	7
Avvisning.....	7
Utestengelse av hund.....	7
Doping - Kunstig stimulering.....	7
Ansvar.....	7
Deltakerbegrensning.....	7
1.3. DOMMERE.....	7
Oppnevning av dommere.....	7
Dommerplikter.....	7
Opprettholdelse av dommerautorisasjon.....	7
Regodkjenning.....	7
1.4. DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER.....	7
Disiplinærforhold.....	7
Klager.....	8
1.5. DISPENSASJON.....	8
2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT VED jaktprøver for halsende fuglehunder.....	9
3. KLASSEINDELING.....	10
4. GJENNOMFØRING AV PRØVEN.....	10
4.1 Loddtrekning av prøveområde.....	10
4.2 Prøvetidens lengde.....	10
4.3 Forflytting på grunn av hindringer.....	10
4.4 Avbrutt prøve.....	11
Bruk av peilehalsbånd.....	11
4.5 Hundeførerens plikter/rettigheter.....	11
4.6 Prøveobjekt.....	11
4.7 Kull-/flokkarbeide.....	11
4.8. Annonsering.....	12
5. PREMIERING.....	12
6. BEDØMMELSE OG GODKJENNING.....	13
Diskvalifikasjon.....	13
Fortjenestepoeng.....	13
6.1. Søkseffektivitet (0 – 25 poeng).....	13
Tabell 1. Poengberegning for finnende.....	16
6.2. Losarbeide.....	16
Tabell 2. Poengberegning av markering.....	19
Tabell 3. Poengberegning loslengde.....	21
6.3. Primærloser i forhold til finnende av fugl.....	21

Tabell 4. Poengberegning av primærloser i forhold til finnende	21
6.4. Forfølgning av fugl og fornyet los (0 - 20 poeng).....	22
Tabell 5. Poengberegning for fornyet los.....	24
6.5. Finnende i tre (0 - 5 poeng).....	24
6.6. Ekstra fortjeneste (0 - 5 poeng).....	24
6.7. Overfølsomhet (0 - 10 poeng).....	26
6.8. Avbrutt og forlatt los (0 – 10 poeng).....	26
6.9. Annet arbeide som forstyrrer prøven (0 - 10 poeng).....	27
6.10. Avkryssing i prøveprotokollen av hundens arbeide.....	28
6. 11. Anvendelse av null og strek	28
7. KOMMENTARER TIL NKKs FELLESBESTEMMELSER.	28
Ledelse av prøven	29
Søknad	29
Dommerkollegiet	29
Godkjenning av prøveresultatet	29
Deltakelse.....	29
Deltakerbegrensning	30
Dommerplikter.....	30
8. UTDANNINGSREGLER FOR DOMMERER FOR HALSENDE FUGLEHUND	32
9. SØKNADSFRISTER FOR AVHOLDELSE AV PRØVER	34

FORMÅL: Prøvens hensikt er under jaktmessige forhold å bedømme hundenes egenskaper til fordel for avl og jakt.

1. FELLESBESTEMMELSER.

(Gjelder for samtlige prøve kategorier).

1.1. ARRANGEMENT.

Generelt.

Prøven kan arrangeres av Norsk Kennel Klub (NKK), samarbeidende klubber eller sammenslutninger av disse.

Søknader.

Søknad om å avholde prøve skal sendes NKK for godkjenning av Hovedstyret i NKK. Se liste over søknadsfrister på siste side.

Avdelinger/grupper sender søknad om å avholde prøve til sitt forbund/raseklubb som så koordinerer disse og legger søknadene inn elektronisk til NKK innen fristens utløp.

Søknaden må inneholde tid og sted for prøven, samt påmeldingsadresse, påmeldingsfrist og kontaktperson.

Klubber som ikke overholder søknadsfristen kan ikke forventes å bli gitt dispensasjon.

Terminlisten og skriv om søknadsrutiner finnes på www.nkk.no

Prøvedokumenter.

Senest 14 dager før prøven avholdes skal oppgave over dommere sendes til NKK slik at NKK kan få oppnevnt sin representant ved prøven.

Uten denne opplysning kan NKK ikke få oppnevnt sin representant, og prøven vil ikke kunne anerkjennes.

Dersom det skal benyttes utenlandske dommere, må oppgave over disse sendes til NKK 4 uker før prøven for klarering.

Dersom det kun benyttes utenlandsk dommere må arrangøren sende inn forslag til NKKs representant.

Senest 4 uker etter prøven sender arrangøren til NKK:

- Rapport fra prøvens leder.
- Rapport fra NKKs representant.
- Oppgjørsskjema

- Oppgjør for aktivitetsavgift.
  - Resultatliste i 2 eksemplarer.
  - 1 eksemplar av kritikkskjemaene i original.
- Et eksemplar av kritikkene og et eksemplar av resultatlistene sendes direkte til de respektive raseklubber.

Arrangøren skal ikke sende påmeldingsskjemaer til NKK. Skjemaene skal oppbevares av klubben i minst 1 år etter prøven er avholdt. Dersom skjemaene benyttes som regnskapsbilag, må de oppbevares av klubben slik at kravene i regnskapsloven oppfylles.

Ledelse av prøven.

Arrangøren oppnevner prøvens leder som er prøvens høyeste tekniske myndighet. NKK oppnevner sin representant som er prøvens høyeste myndighet hva angår fortolkning av reglene. Prøvens leder og NKKs representant kan ikke være samme person. NKKs representant skal være tilstede alle prøvedager ved ordinære/samlede prøver. NKKs representants myndighet og plikter fremkommer av egen instruks. Eventuelle problemer eller tvilsspørsmål, behandles og avgjøres av den myndighet spørsmålet sorteres under. Prøvens leder og NKKs representant kan når som helst gripe inn hvor de måtte anse dette nødvendig innenfor eget myndighetsområde. På dommerens subjektive skjønn og arbeid kan de imidlertid ikke influere.

Dommer, dommerelev eller dommeraspirant kan ikke bedømme hund i eget eie eller føre hund til bedømmelse den dagen de fungerer.

Prøvens funksjonærer skal motta sine instruksjoner fra prøvens leder, og utføre oppgaven på en forsvarlig måte, slik at prøven kan gå etter det fastsatte program. Hundefører skal under prøven følge prøveleder og dommers anvisninger. Ønsker vedkommende å avbryte prøven skal dette meddeles dommer.

Se også "kommentarer" pkt. 7.

Overtegning.

Se ”kommentarer” pkt. 7.

Avlysning av prøven.

Prøvens leder i samråd med NKKs representant kan avlyse, utsette eller avbryte prøven dersom forholdene er slik at det er uforsvarlig å gjennomføre prøven. Reaksjoner mot arrangør ved avlysning/uregelmessigheter:

- Ved avlysning av terminfestet arrangement gis arrangør en advarsel. Man påpeker det ansvar og de forpliktelser som ligger i å søke om offisielle arrangementer og at det forventes at tilsvarende ikke skjer flere ganger. I så tilfelle må arrangør da regne med å bli fratatt retten til å arrangere offisielle arrangementer for en periode.
- Reaksjonene skjer administrativt dersom ikke saken oppfattes å være av graverende art. I så tilfelle legges den først fram for Hovedstyret til vurdering.
- Ved annen gangs avlysning av samme arrangør, legges saken fram for Hovedstyret. Normal reaksjon vil være fratakelse av retten til å arrangere samme type arrangement i et år.
- Ved tredje gangs avlysning av samme arrangør, legges saken fram for Hovedstyret. Normal reaksjon vil være fratakelse av rett til å arrangere terminfestede arrangementer i minst 2 år.

Avlysning av stevner pga. ingen eller så få påmeldte at fellesøvelser ikke kan gjennomføres i henhold til reglene, tas til etterretning, men arrangør må i slike tilfelle uoppfordret sende Norsk Kennel Klub en detaljert redegjørelse om forholdet og vedlegge tilstrekkelig dokumentasjon på de faktiske forhold. Inviterte dommere og evt. påmeldte deltakere må varsles om det inntrufne og arrangør må sørge for at alle formelle forhold ordnes opp på forsvarlig måte. Arrangøren må nøye vurdere om det er grunnlag for å søke om tilsvarende arrangement neste år, for å unngå en ny avlysning da.

Godkjenning av prøveresultatene.

NKK avgjør om prøven kan anerkjennes. Resultatene er registreringsberettiget når prøven er anerkjent.

Se også ”kommentarer” pkt. 7.

1.2. DELTAKELSE.

Hunder.

Rett til å delta har hunder som er registrert i NKK eller register anerkjent av NKK. For alle norske og utenlandsk registrerte hunder som etter 1. september 1998 har en første ”kontakt” med Norsk Kennel Klub (dvs. deltar på offisielt arrangement – uansett arrangør osv.) skal omregistrering til NKKs register foretas.

Hunder fra Nordiske land som før 1. september 1998 har vært i ”kontakt” med Norsk Kennel Klub (dvs. deltatt på offisielt arrangement – uansett arrangør, HD/AD fotografert eller benyttet i avl osv.) må ikke omregistreres, men kan det dersom eier ønsker.

Ved all omregistrering beholdes og benyttes det opprinnelige reg.nr., men det utstedes ett NKK registreringsbevis som også dokumenterer og bekrefter at omregistrering er foretatt.

Ovennevnte må være utført før hunden kan delta på terminfestet arrangement.

Alle hunder født etter 1. januar 1998 må være ID-merket for å delta på terminfestede arrangementer (utstillinger, prøver, mentaltester osv) i Norge. ID-merkingen må være utført før fremmøte på arrangementet.

Hunden må være vaksinert etter de til enhver tid gjeldende regler for vaksinerings. Hunden må være vaksinert mot valpesyke. Vaksinasjonen må ha blitt foretatt ikke tidligere enn 2 år før prøven. Ved førstegangs vaksinasjon må det ha gått minimum 2 uker fra vaksinasjonsdato til prøvedato. Ved revaksinerings gjelder ingen slik karenstid. Vaksinasjonsattest utstedt av veterinær må medbringes til prøven og fremvises uoppfordret til arrangør.

Iflg. Landbruks- departementets forskrift for Øre-og /eller halekupert hund - §4. – Forbud mot å stille ut kupert hund.” ”Det er forbudt å stille ut hund som har fått øre og /eller hale kupert.

Forbudet gjelder alle arrangementer som er en del av avlsarbeid og alle arrangementer hvor hunder konkurrerer og/eller rangeres for eksteriør og/eller prestasjon”.

Se også ”kommentarer” pkt. 7.

Førere.

Rett til å delta har enhver som av NKK eller samarbeidende klubb ikke er fratatt denne rett.

Påmelding.

All påmelding er bindende, og skal skje på eget skjema innen påmeldingsfristens utløp. Skjemaet må være undertegnet av hundens registrerte eier(e), eller den som overfor arrangør kan sannsynliggjøre sin rett eller tillatelse til å starte med hunden. Påmelding som ikke er skrevet på korrekt skjema, mangler opplysninger eller kommer for sent, aksepteres ikke. Dersom en deltaker uteblir fra prøven, skal avgiften uoppfordret sendes arrangørklubben.

Påmeldingsavgift.

Prøvedeltaker som ikke er medlem av NKK, samarbeidende klubb eller utenlandsk kennelklubb samarbeidende med NKK, skal betale dobbel påmeldingsavgift.

Tilbakebetaling av påmeldingsavgift.

Påmeldingsavgiften betales bare tilbake hvis:

- Påmeldingen ikke godtas
- Ved forfall legitimert ved veterinærattest.

Utover tilbakebetaling av påmeldingsavgiften har arrangør ikke ansvar for tap eller skade.

Avvisning.

Påviselig syke hunder, aggressive hunder eller hunder det er gitt feilaktige opplysninger om i påmeldingen skal avvises. Påmeldingsavgiften refunderes ikke for hunder som avvises under prøven.

Arrangøren kan bestemme at løpske tisper får delta på prøven. Den løpske tispes får da ikke adgang til prøveplassen før prøvens leder har gitt sin tillatelse til dette.

Utestengelse av hund.

Hund som i noe tilfelle under prøven opptrer ulempeleg, f. eks. jager vilt/bufe, biter funksjonærer eller uprovosert angriper annen hund, utestenges fra prøven.

Ved slik utestengelse skal NKKs representant konsekvent omtale episoden i sin rapport til NKK. NKK kan etter vurdering av det inntrufne forhold nekte hund/fører deltakelse på prøver for kortere eller lengre tid.

Doping - Kunstig stimulering.

Med doping forstås her medisiner eller annet middel brukt i den hensikt å påvirke hundens

temperament, natur og atferd. Det er forbudt å gi hunden midler som gjennom sin virkning stimulerer, beroliger, stiller smerte, påvirker atferd, temperament eller på annen måte kan antas å virke inn på hundens prestasjon eller kvalitet.

Ansvar.

Eieren og den som disponerer hunden, er ansvarlig for enhver skade hunden forvolder. Alle hunder skal føres i bånd på prøveområdet når de ikke er under bedømmelse.

Deltakerbegrensning.

Se "kommentarer" pkt. 7.

1.3. DOMMERE.

Oppnevning av dommere.

Arrangøren forespør og oppnevner dommere så snart prøven er terminfestet. Det skal kun benyttes autoriserte dommere.

Dommerplikter.

Dommeren skal:

- Påse at førers navn og hundens ID-merking er angitt på kritikken og kontrollere dokumentasjon på ID-merking.
- Under prøven bedømme hundens prestasjoner.

Dersom hunden utfører et utilfredsstillende arbeid, kan dommer avbryte prøven.

Se også "kommentarer" pkt. 7.

Opprettholdelse av dommerautorisasjon.

Dommer som ikke har dømt i løpet av de siste 3 år vil bli avautorisert. Dommer som flytter fra Norge skal være autorisert i det land vedkommende er bosatt. Dommer må selv ta initiativet til å overføre sin autorisasjon.

Regodkjenning.

Se "kommentarer" pkt. 7.

1.4. DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER.

Disiplinærforhold.

Enhver skal under prøven følge gjeldende regler og bestemmelser og opptre overensstemmende med god skikk og bruk.

Hardhendt avstraffelse av hund er forbudt. Bruk av pigghalsbånd og strøm, er forbudt. Deltaker skal rette seg etter anvisning fra dommer. Dommeren må ikke klandres for sine avgjørelser. Brudd på regler og bestemmelser kan medføre advarsel, eventuelt bortvisning fra prøveområdet. Disiplinære forhold i prøveområdet påklages til dommer. Forseelser av graverende art skal skriftlig rapporteres til prøveledelsen og NKKs representant innen prøvens utløp. Ved bortvisning refunderes ikke påmeldingsavgiften.

Klager.

Vurderinger og avgjørelser som regelverket overlater til dommerens skjønn kan ikke påklages. Deltaker som mener seg skadelidende

som følge av brudd på prøvereglene, kan før prøven avsluttes, innlevere skriftlig klage til NKKs representant som behandler klagen på stedet. Avgjørelsen kan appelleres til NKK innen 1 uke sammen med appellgebyr. Protestgebyret er til enhver tid lik det dobbelte av påmeldingsavgiften til Norsk Kennel Klubs utstillinger. Gebyret tilbakebetales hvis klagen godtas.

1.5. DISPENSASJON.

NKKs Hovedstyre kan, når særlige omstendigheter gjør det påkrevd, dispensere fra disse regler.

2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT VED JAKTPRØVER FOR HALSENDE FUGLEHUNDER

1. NKKs representant ved jaktprøver og varamann oppnevnes av NKK, evt. etter forslag fra NSFN.
2. NKKs representant må være autorisert dommer for halsende fuglehunder.
3. NKKs representant kan ikke starte med hund. Hund tilhørende NKKs representant kan heller ikke starte.
4. Om disiplinære forhold oppstår, tar prøvens leder dette opp med NKKs representant og saken forsøkes løst på stedet. Hvis dette ikke lykkes, skal man innrapportere saken til NKK.
5. For å unngå problemer etter prøven er avholdt, skal NKKs representant så langt som mulig benytte tiden under prøven til å avdekke eventuelle uoverensstemmelser, og om mulig avklare disse på stedet i samråd med prøvens leder.
6. Når prøven avsluttes skal NKKs representant sammen med prøvens leder gå gjennom prøvens dokumenter.
7. NKKs representant er prøvens høyeste myndighet hva angår fortolkning av regler, noe dommerkollegiet må forholde seg til. Imidlertid er det et samlet dommerkollegium som fastsetter endelig premiering ved faste prøver. Ved spredt prøve fastsettes premiegraden i samråd med prøveleder. NKKs representant må følge dommer hvis prøvereglene er overholdt.
8. Representanten må være til stede alle dager ved faste prøver. NKKs representant kan dømme hvis det er behov for dette. Representanten skal være tilstede under trekning av dommere og terreng.
9. Hvis oppnevnt dommer får forfall så sent at ny dommer ikke kan skaffes, kan settedommer oppnevnes i samråd med NKKs representant.
10. NKKs representant skal fortløpende gjennomgå dommerkritikkene, og spesielt kontrollere at det er samsvar mellom beskrivelse og premiegrad. Hvis dette ikke er tilfelle, tar NKKs representant dette opp på stedet med vedkommende dommer, eller dommerkollegiet. Dette gjelder uansett om det er fast eller spredt prøve. Premiegraden kan eventuelt endres på stedet, forutsettes at feil bruk og eller fortolkning av prøveregler kan påvises. Den fastsatte premiegraden kan etter dette ikke endres dersom det ikke påvises formelle feil ved gjennomføringen av prøven.
11. Hvis det fungerer aspiranter ved prøven, skal NKKs representant overvære og delta i behandlingen av disses arbeid sammen med de aktuelle dommere.
12. NKKs representant skal bistå prøvelederen ved uttakelse av dommere som skal ha med aspiranter. NKKs representant og prøveleder kan selv ikke ha med aspirant.
13. Denne instruks innebærer en forenklet prosedyre for anerkjennelse av jaktprøver for halsende fuglehunder.

3. KLASSEINDELING.

Alle hunder stiller i samme klasse.

4. GJENNOMFØRING AV PRØVEN.

4.1 LODDTREKNING AV PRØVEOMRÅDE

- a) Prøveområdets fordeling og startrekkefølge avgjøres gjennom loddtrekning, etter at dommerne er fordelt på prøveområdene av prøveleder, eller ved loddtrekning.
- b) Ved vanskelige forhold, skare eller lignende, kan prøven, etter godkjenning av prøveleder, flyttes til et mer hensiktsmessig område.
- c) Er den dommeren som er trukket inhabil, har prøvelederen rett til å omgjøre trekningen slik at inhabilitet ikke foreligger.
- d) Alle prøver som skal godkjennes av NSFN og registreres av NKK må være gått i Norge.

4.2 PRØVETIDENS LENGDE

Prøvetidens lengde er eksakt tre (3) timer. Om hunden under denne tiden ikke har hatt muligheter for tre finnende, gis hunden mulighet til forlengelse av prøvetiden. Prøven fortsetter til hunden har fått en tredje finnende mulighet og arbeidet med denne avsluttes, men ikke lengre enn en og en halv (1,5) time. Ved forlenget prøvetid avbrytes prøven når hunden totalt har fått tre (3) finnende muligheter. Det kan således aldri oppstå fire finnende muligheter eller fire primærloser ved forlenget prøve.

Prøven får fortsette utover fastsatte tre, respektive fire og en halv time når hunden har fått fuglekontakt før prøvetidens utløp. Prøven avbrytes når hunden mister kontakten med fuglen.

Om hunden ved prøvetidens slutt (3 resp. 4,5t) fortsetter å gi fornyet los på samme fugl eller flokk, avbrytes prøven ved det tidspunkt hundeeieren avgjør.

I de tilfeller hvor prøven forlenges pga. at hunden arbeider med fugl, skal dette alltid konstateres av dommeren.

Hundeeieren har rett til å avstå fra forlenget prøvetid. Dette skal han opplyse dommeren om seinest når ordinær prøvetid er slutt.

Ved prøver da dagens lengde ikke tillater at det gjennomføres for- og ettermiddagsprøver med forlenget prøvetid, har arrangøren rett til å begrense prøvetiden til tre eller fire (3 eller 4) timer. Dette skal det informeres om ved annonseringen av berørte prøver, eller meddeles hundeeieren seinest ved registrert anmeldelse.

4.3 FORFLYTTING PÅ GRUNN AV HINDRINGER

Forflytning på grunn av hindringer tillates når prøvegruppen (PG) skal forflytte seg over en naturhindring, f.eks. en stor hogstflate eller et kjerrområde, og forflytningen i tid tar minst ti (10) minutter.

Den tiden forflytningen tar, regnes ikke med til prøvetiden. Forflytningen skal alltid skje med hunden i bånd (koppel). Forflytningen regnes fra da hunden blir koblet og til den slippes.

Foruten naturhindringer regnes som hindringer også løs hund som forstyrrer prøven eller ordinær jakt som pågår i området, samt nærvær av store rovdyr. Ved slike forstyrrende momenter tillates PG å bytte prøveområde.

4.4 AVBRUTT PRØVE

Hundeeieren får slippe eller koble hunden kun på ordre av dommeren eller i tilfelle han avbryter prøven, hunden har kommet ut av prøveområdet eller at den utsettes for en åpenbar fare. Hvis hundeeieren avbryter prøven, skal dommeren øyeblikkelig informeres om dette og årsaken.

Om hunden er merkbart skadet eller syk, har hundeeieren rett til å avbryte prøven og om han vil, få tilgodesett oppnådde poeng. Dommeren må forvise seg om at skaden har oppstått under prøven og gjennom uhell (ikke såre poter el. likn.), innen hunden får tilgodesett oppnådde poeng.

BRUK AV PEILEHALSBÅND

Det tillates å ha peilehalsbånd på hunden under jaktprøve, men det kan kun benyttes etter prøvetidens slutt. Dersom peileutstyret benyttes under prøvetiden, er prøven å anse som avbrutt.

4.5 HUNDEFØRERENS PLIKTER/RETTIGHETER

- a) Innen prøveområdet har hundeføreren rett til å bestemme hvilke deler som skal avsøkes.
- b) Skytevåpen kan på faste prøver kun medbringes etter tillatelse fra prøveleder.
- c) Prøven starter når hunden slippes løs.
Hundeføreren får kun koble hunden på eget initiativ når han avbryter prøven, eller når hunden er kommet utenfor prøveområdet eller at den utsettes for en åpenbar fare. Ved lengre forflytninger innen prøveområdet, f. eks. ved passering av store flater eller myrer eller annen forflytning som tillates av dommeren, skal hunden holdes koblet, jf. pkt. 5.3.
- d) Hundeføreren har ved søk rett til å dirigere hunden med signal og lav plystring. Det er forbudt å påvirke hunden under pågående fuglearbeide.
- e) Det er absolutt forbudt å slå hunden.
- f) Hundeføreren har rett til å gi sin versjon til prøvelederen i tilfeller der hunden diskvalifiseres fra prøven, jf. kap. 7.6 dommerplikter, pkt. g.

4.6 PRØVEOBJEKT

Som prøveobjekt regnes storfugl, orrfugl og jerpe.

Hundeføreren har rett til å velge bort arbeide på jerpe, hvilket det skal gis beskjed om til dommeren før prøven starter. Fornytt los på jerpe regnes ikke med. Om hunden får flere loser på jerpe når den bytter tre, regnes flyvestrekningen som forflytninger og en forlengelse av primærlosen. Hunden kan således kun tilgodesees en los pr. jerpe og høyst ti (10) minutters lostid.

4.7 KULL-/FLOKKARBEIDE

Flokkarbeide kan være opprulling av flokk, primærlos eller fornytt los.

Opprulling av flokk er, om hunden loser eller gir noen enkelte bjeff når flokken flytter en etter en innen synshold for hunden. Hunden får da bare korte, faste loser på en eller flere fugler. Hunden får arbeide med flokken hvis hundeføreren ønsker det, for å se om hunden greier å skille flokken, og dermed få mulighet til et normalt fuglearbeide.

Om flokken ikke kan skilles tilstrekkelig, kan man om hundeføreren ønsker, flytte til et nytt terrengavsnitt. For opprulling av en flokk gis det kun ti (10) minutters lostid. Opprulling regnes som en (1) los og en (1) finnende mulighet. Fornytt los oppstår ikke ved opprulling av en flokk.

Flokkarbeide er ikke alltid bare opprulling av flokk. Om flokken eller deler av flokken, som hunden forfølger, flyr samtidig og forflytter seg utenom synshold for hunden, eller i åpent terreng over 250 meter, hvilket anses som meget god forfølgning, da skal en ny los på disse fuglene bedømmes som fornytt los.

Om det ut av flokken utskilles en enkelt fugl, som hunden forfølger, behandles arbeidet etter flokkarbeidet som et arbeid med en enkelt fugl.

Hvis hunden etter at den har forfulgt en del av flokken eller en enkelt fugl, vender tilbake for å lose på de i gjenværende fuglene, kan denne nye oppståtte losen behandles som et nytt finnende og en ny primærlos, forutsatt at forfølgningen innen hunden tilbakevender har ført til en fornyet los eller om forfølgningen har vært meget god. Ellers bedømmes det som en fortsetting på den foregående losen. Dersom hunden får fast los på en enkelt fugl i kull/flokk, etter flokk arbeid, anses dette som arbeid med en enkelt fugl.

Når hunden på en klar og overbevisende måte, arbeider med en enkelt fugl i kull/flokk til den flyr eller støttes av prøvegruppen, og hunden etter forfølgning, uansett tid eller avstand, vender tilbake og starter nytt losarbeide med en annen enkelt fugl på samme overbevisende måte, bedømmes det i slike tilfeller som arbeide med enkeltfugler og i relasjon til utført arbeid. (Får ikke forveksles med hund som gang etter gang bytter fugl i kull/flokk. I slike tilfeller gis arbeidet kun poeng for ett (1) finnende og en primærlos.)

Når man bedømmer et flokkarbeid, spesielt i åpent terreng, bør man se det fra hundens synsvinkel, altså om hunden har synskontakt med de flygende fuglene. For eksempel kan høyt gress eller tett buskas hindre hunden i å se fuglene. Det er mest vanlig med flokkarbeide på sen høsten og om vinteren når mulighetene til å få synskontakt er betydelig bedre. Dette bør også tas med ved bedømmingen.

Dommeren skal alltid gi prøvelederen en så saklig og nøye redegjørelse som mulig over gjennomførte flokkarbeider.

4.8. ANNONSERING

Prøven skal annonseres i klubbens medlemsblad, i rimelig tid før anmeldelsesfristen. Anmeldelse til prøve(r) kan først skje etter at disse er annonsert i NSFNs medlemsblad.

5. PREMIERING.

Poenggrenser for premiering

75 poeng	65 poeng	50 poeng
=	=	=
1. premie	2. premie	3. premie

6. BEDØMMELSE OG GODKJENNING.

Bedømmingsgrunnlag

Ved bedømmingen skal det tas hensyn til følgende:

Fortjenestepoeng	
1. Søkseffektivitet	(0 – 25)
1.1 Søk	0 – 10
1.2 Evne til å finne fugl	0 – 15
2. Losarbeide	(0 – 35)
2.1 Markering av fugl	0 – 10
2.2 Losens art og hørbarhet	0 – 5
2.3 Los lengde	0 – 20
3. Primærlos i forhold til finnende	0 – 10
4. Forfølgning av fugl og fornyet los	(0 – 20)
4.1 Forfølgning av fugl	0 – 10
4.2 Fornyet los	0 – 10
5. Finnende i tre	0 – 5
6. <u>Ekstra fortjeneste</u>	<u>0 – 5</u>
Sum fortjenestepoeng	0 – 100
Feilpoeng	
1. Overfølsomhet	0 – 10
2. Avbrutt og forlatt los	0 – 10
3. <u>Annet arbeide som forstyrrer prøven</u>	<u>0 – 10</u>
Sum feilpoeng	0 – 30

DISKVALIFIKASJON

Om hunden ved bedømming av momentene 1.1 eller 4.1 tildeles null (0) poeng, likeledes om noen av feilmomentene bedømmes med ti (10) poeng, diskvalifiseres hunden fra prøven. Er hunden borte mer enn en time skal den diskvalifiseres (se under samarbeid med føreren).

FORTJENESTEPOENG

6.1. SØKSEFFEKTIVITET

(0 – 25 poeng)

En hunds søkseffektivitet måles i hundens søksrutine og dels i hundens evne til å finne fugl innen prøveområdet.

6.1.1 Søk

(0 – 10 poeng)

Et utmerket søk skal være raskt, energisk og systematisk med bra søksvidde, samtidig i god kontakt med føreren. I normalt terreng og under normale forhold er 5 til 15 minutter passelige søkstider.

Et rotete søk er mindre bra.

Bedømmingsrettledning

Ved bedømming av søket tar man middelverdien gjennom hele prøvetiden. Tilfeldige topp- eller bunnperioder tar man mindre hensyn til. Hundens søksmønster bør være slik at hunden finner de fleste fuglene, samtidig med en slik søksvidde at hunden finner uforstyrret fugl.

Under normale forhold benyttes følgende bedømmingsgrunnlag:

Meget godt søk (9 - 10 poeng)

Hunden beveger seg formålstjenlig, hovedsakelig i rask galopp med en søksvidde på 250 til 400 meter framfor og til sidene for prøvegruppen (PG).

Bra søk (7 - 8 poeng)

Hunden beveger seg formålstjenlig, hovedsakelig i galopp med en søksvidde på 150 til 250 meter framfor og til sidene for PG.

Tilfredsstillende søk (5 - 6 poeng)

Hunden beveger seg like mye i trav som galopp med en søksvidde på 100 til 150 meter framfor og til sidene for PG.

Forsvarlig søk (3 - 4 poeng)

Hunden beveger seg hovedsakelig i trav med en søksvidde hovedsakelig under 100 meter framfor og til sidene for PG.

Svakt søk (1 - 2 poeng)

Hunden beveger seg hovedsakelig gående og i umiddelbar nærhet av PG.

Ufullstendig søk (0 poeng)

Om hunden beveger seg uvillig og sløvt, samt holder seg i umiddelbar nærhet av PG skal hunden diskvalifiseres fra prøven.

Samarbeid med føreren

Til hundens søk hører også samarbeidet med føreren som en vesentlig del. Ved søk med godt samarbeid viser hunden seg med 5 til 15 minutters intervall. Om hunden viser seg for sjeldent reduseres poeng for søk iht. reduseringstabell. Om hunden av andre årsaker enn åpenbart fuglearbeid eller forstyrrende hindringer blir borte mer enn en (1) time av ordinær prøvetid, skal den diskvalifiseres.

Rettledning for bedømming av søket

Om ovennevnte bedømmingsgrunnlag ikke kan benyttes tilfredsstillende når det gjelder søkets fart og vidde, benyttes grunnlaget i hensiktsmessige deler og nedenstående tabell.

	Meget godt	Bra	Tilfredsstillende	Forsvarlig	Svakt
Fart	Rask galopp 5 poeng	Galopp/trav 4 poeng	Trav/galopp 3 poeng	I hovedsak trav 2 poeng	Gange/sakte trav 1 poeng
Søksvidde	250 – 400m 5 poeng	150 – 250m 4 poeng	100 – 150m 3 poeng	50 – 100m 2 poeng	Under 50m 1 poeng

Eksempel:

Farten er meget god (5) og søksvidden er tilfredsstillende (3) = 8 poeng.

Reduksjonstabell for middelsøktid på over 15 minutter.

Over 15 minutter - 1 poeng

Over 25 minutter – 2 poeng

Over 35 minutter – 3 poeng

Over 45 minutter – 4 poeng

6.1.2. Evne til å finne fugl

(0 – 15 poeng)

Hundens evne til å finne fugl innen prøveområdet er uavhengig av om de sitter i trærne eller på bakken.

Evne til å finne fugl poengbestemmes i henhold til tabell 1. Poengene beregnes ut i fra antall funnet fugl i forhold til antall finnende muligheter.

Finnende muligheter (FM)

En finnende mulighet er en enkelt fugl, flokk eller kull som anses å ha vært innen rekkevidde for hunden. Av en finnende mulighet kan det enten oppstå et finnende eller ikke.

En flokk som hunden ruller opp, er en los og en finnende mulighet. Se kap. 5 pkt. 5.7, flokkarbeide.

Om hunden av en flokk eller kulls ulike fugler får flere loser, er finnende mulighetene like mange som antall primærloser.

Som finnende mulighet regnes også de fugler som støkkes på vei mot los som konstateres være tom/falsk, eller om hunden loser andre dyr enn rovdyr.

Finnende mulighet som ikke regnes med

- Fugler som støkkes av prøvegruppen (PG) under fuglearbeide.
- Fugler som støkkes av PG under los som ikke konstateres.
- Fugler som støkkes av PG mens hunden loser på rovdyr.
- Fugler som flyr over naturhinder - elver, lange vann eller faste naturhinder der en forfølgning kan være til fare for hundens liv - og som umuliggjør hundens sjanse til videre kontakt.
- Fugler som flyr forbi i stor høyde (over tretoppene).
- Fugler utenfor normalt god søksvidde.
- Orrespill i det fjerne.
- Fornyet los på fugl, flokk eller kull.
- Jerpe, i de tilfeller hvor hundeføreren har valgt bort jerpe som prøveobjekt.

Men slike fugler, jf. ovenfor, skal allikevel noteres på bedømmingskortet, samt tidspunkt for når de støkkes.

Finnende av fugl (F)

Som finnende av fugl regnes når hunden finner fugl innen prøveområdet, uavhengig av om hunden får los eller ikke. Er det usikkerhet om det er hunden selv som har funnet fuglen eller den først har funnet fuglen etter at den er støkket av prøvegruppen, skal det i usikre tilfeller komme hunden til gode.

Som finnende regnes også, når hunden forfølger fugl som flyger over tretoppene.

Finnende kan også regnes hunden tilgode om man ser at den har vitring av fuglen, men den støkkes av prøvegruppen. Situasjonen kan lett oppstå når hunden søker etter fugl i trærne.

TABELL 1. POENGBEREGNING FOR FINNENDE

F= Finn- ende	FM = Finnendemuligheter									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2		13	12	9	7	6	5	4	3	2
3			15	13	11	9	7	6	5	4
4				15	14	12	10	8	7	6
5					15	14	13	11	9	8
6						15	14	13	11	10
7							15	14	12	11
8								15	14	13
9									15	14
10										15

Rettledning tab. 1

Hundens poengtall for finnende av fugl finnes i skjæringspunktet mellom finnende muligheter og antall finnende.

Om antallet finnende muligheter, respektive antallet finnende, er flere enn 10, deles respektive antall med 2. I tilfeller hvor man ikke får hele tall, skal finnende forhøyes til nærmeste hele tall og finnende muligheter senkes til nærmeste hele tall.

I tilfeller hvor antall finnende muligheter og finnende er over 20, deles antallet på 3 osv.

6.2. LOSARBEIDE

Losarbeidet bedømmes ut i fra hundens sikkerhet med å markere fuglen, losens art og hørbarhet, samt evne til lange loser (inntil 10 min.) under arbeide med fugl.

6.2.1. Markering av fugl (0 – 10 poeng)

Med markering menes at hunden med sin plassering og sin opptreden på losplassen viser hvor fuglen befinner seg. Poengberegningen skjer i henhold til tabell 2, ut i fra summen av markeringspoeng i forhold til antall konstaterte markeringer.

Angitte avstander i meter må sees på som en rettledning og ikke som absolutte. Forholdene på stedet må vurderes i vært enkelt tilfelle.

Det er ingen krav til lostid for å bedømme markering. Om hunden gir kun ett bjeff mot fuglen før den flyr og dommeren ser situasjonen, bedømmes det som rett markering og som en primærlos.

Meget god markering (3 poeng)

For at markeringen skal regnes som meget god, må hunden lose mot det treet som fuglen sitter i, samt med sin oppførsel og opptreden vise hvor i treet fuglen sitter.

I veldig tett skog /småkupert terreng kan man bedømme markeringen som meget god om man med syn kan konstatere hunden eller fuglen og dommeren er helt sikker i situasjonen.

Eksempel: Hvis hunden er skjult av en hindring, f.eks. steinblokk, rotvelte eller lignende, og dommeren befinner seg i umiddelbar nærhet av losplassen, ser fuglen, og med hjelp av hørselen kan konstatere hundens plassering, eller ved hjelp av spor kan avlese hundens plassering i forhold til fuglen og lostreet under pågående los, kan momentet bedømmes som meget godt.

Likeledes når hunden, i åpent terreng og glissen skog (i frøtrestilling eller i svært glisne furumoer) befinner seg relativt langt fra fuglens sittetre, kan markeringen bedømmes som meget god, under forutsetning av at hunden ved hjelp av los og øvrig oppførsel, på en klar og overbevisende måte markerer fuglen. I slike tilfeller skal dommeren være helt sikker på situasjonen og på at hunden vet eksakt hvor fuglen befinner seg.

Om hunden har fast markering mot et tre, men dommeren ikke kan oppdage fuglen før den støkkes ut av treet, kan momentet bedømmes som meget godt.

Om hunden markerer en enkelt fugl ut av en flokk, og holder den meget gode markeringen uansett andre kaklende eller flyttende fugler rundt losplassen, skal et slikt arbeide vurderes under punktet for ekstra fortjenestepoeng.

Tilfredsstillende markering (2 poeng)

Dommeren kan med rettleiding av hunden oppdage fuglen til tross for at markeringen ikke er helt eksakt.

Om hunden har fast markering mot en tregruppe hvor det sitter fugl, og dommeren ikke kan oppdage denne før den letter eller støkkes ut av tregruppen, bedømmes markeringen som tilfredsstillende når markeringen ikke er eksakt.

Som tilfredsstillende markering regnes det også når hunden markerer en fugl ut av et kull eller flokk, men bytter losfugl flere enn to ganger under losarbeidet.

Om hunden markerer kull eller flokk, men ikke enkeltfugler, bedømmes markeringen til høyst tilfredsstillende.

Som tilfredsstillende markering regnes også når dommeren i glissent terreng, på en lengre avstand fra losplassen oppdager fuglen, men ikke hunden, og ved hjelp av spor kan konstatere at hunden ikke har markert riktig (stor bevegelse på losplassen).

Hørselsmarkering (1-2 poeng)

Markering kan også bedømmes ved hjelp av hørsel og som høyst tilfredsstillende markering. Merk at hørselsmarkering også kan bedømmes til svak eller feil. Forutsetningen for hørselskonstatert markering, og uansett markeringsgrad, er at dommer er veldig nær losplassen. Dette betyr innen haglehold som normalt kan sies å være ca 30 m. Villkårene utover dette er at man med sikkerhet kan konstatere at det er et godkjent prøveobjekt. Dette gjennom at fuglene/ fuglen avgir lyd under losarbeidet og at hundens posisjon i forhold til fuglen med sikkerhet kan fastsettes ved hjelp av hørsel.

Hovedregelen er:

- at dommeren er veldig nær losplassen.
- at fuglene/ fuglen avgir lyd under deler av hundens losarbeide.
- at dommeren kan konstatere at det er et godkjent prøveobjekt.
- at dommeren med hjelp av fuglene/ fuglen sin lyd og hundens losføring kan få tilstrekkelig grunn til å gjøre en sikker bedømming.
- at et godkjent hørselskonstatert arbeid alltid avsluttes med lyd av støkt fugl fra tre, og det skal være fra samme sted som losen kom fra og som nå har stoppet.

Hørselsmarkering skal noteres på skogskortet.

Svak markering (1 poeng)

Hunden kan ikke på en overbevisende måte vise hvilket tre eller tregruppe fuglen sitter i, selv om den loser nære innpå fuglen. Hunden markerer usikkert, eller oppviser altfor stor bevegelse på losplassen. Men i det begrensede området loser den i riktig retning mot der fuglen sitter. I slike tilfeller bedømmes momentet som høyst svak markering. Hundens opptreden skal konstateres ved hjelp av synet.

Feil markering

Oppfyller ikke hunden ovenstående krav, bedømmes losarbeidet som ikke akseptabelt for poengsetting.

Eksempel på feilmarkering kan være når hunden markerer fast mot et tre, treet er tomt, men det konstateres fugl utenfor losplassen. Dette må ikke forveksles med falsk los, der det ikke kan konstateres vilt i nærheten av losplassen.

Ved feil markering kan hunden verken gis poeng for markering, losens art og hørbarhet eller loslengde.

I de tilfeller hunden markerer feil, men korrigerer til poenggivende markering, bedømmes losarbeidet fra det tidspunkt poenggivende markering startet.

Gjentatte feilmarkeringer regnes som en form for overfølsomhet og straffes med feilpoeng, samt fradrag i ekstra fortjenestepoeng.

Rettledning til tabell 2 for poengsetting av markering

Hundens poengtall for markering av fugl finnes i skjæringspunktet mellom markeringspoeng og antall markeringer.

Om antall markeringer overstiger 10, deles antall markeringer og markeringspoeng med 2. Ved ujevne tall avrundes det nedover til nærmeste hele tall. Feilmarkeringer telles ikke med i antall markeringer.

TABELL 2. POENGBEREGNING AV MARKERING

Sum mark. poeng	Antall markeringer									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1									
2	4	2								
3	7	4	2							
4		6	4	2						
5		8	5	3	2					
6		9	6	4	3	2				
7			8	5	4	3	2			
8			9	6	5	4	3	2		
9			10	7	5	4	3	3	2	
10				8	6	5	4	3	2	2
11				10	7	5	4	4	3	2
12				10	8	6	5	4	3	3
13					9	6	5	5	4	3
14					10	7	6	5	4	3
15					10	8	6	6	5	4
16						9	7	6	5	4
17						10	7	7	6	4
18						10	8	7	6	5
19							9	8	7	5
20							10	8	7	6
21							10	9	8	6
22								10	8	7
23								10	9	7
24								10	9	8
25									10	8
26									10	9
27									10	9
28										10
29										10
30										10

6.2.2. Losens art og hørbarhet

(0 - 5 poeng)

For å bedømme momentet må markering være konstatert. En meget god los skal være tett og fullgod, uten unødvendige avbrudd og med god hørbarhet.

Om hunden formålstjenlig og klart endrer sin losgivning etter fuglens art, forhøyer dette prestasjonsverdien.

Bedømmingsgrunnlag

For at losen skal kunne bedømmes som meget god, må den være tett og fullgod, uten andre avbrudd enn korte igjenhentingspauser, samt være godt hørbar.

En los med avbrudd, eller som er glissen og vanskeliggjør ansmygningen, senker prestasjonen.

Likeså om losen har dårlig hørbarhet, er hes, overdrevet eller hylende.

Dommeren bedømmer losen ut i fra hele losgivningen og anvender skalaen:

Meget god, bra, tilfredsstillende, forsvarlig eller svak.

Forekommer det under prøven kun en eller flere korte primærloser, kanskje med bare noen få bjeff, kan det bare gis 1 – 3 poeng for losens art og hørbarhet.

Poengsettingen skal gjøres ut fra et gjennomsnitt av samtlige loser under prøven.

Losens tetthet

Losens tetthet måles i bjeff pr. minutt. Målingen skjer i perioder på 30 sekunder (minimum 15 sek.) og omregnes til bjeff/minutt. Lostettheten anses som meget god ved ca. 90 bjeff/min, og mer. Det skal også tas hensyn til losens volum, toneleie og dekning. Således kan også en los med en tetthet på ca. 80 bjeff/min, regnes som meget god om den forøvrig er fullgod og har god hørbarhet og dekning.

Er losen ujevn og med opphør, er den ikke fullkommen. En los som ikke er sammenhengende, skal ikke tildeles mer enn 3 poeng. En benytter skalaen 1 – 3 alt ettersom hvordan losene har vært.

6.2.3. Loslengde

Her bedømmes hundens evne til under losgivning å holde igjen fuglen. Poengberegningen skjer i henhold til tabell 3, ut i fra lostidens middelvei og antall loser.

Retningslinjer

En forutsetning for en igjenholding er vanligvis at fuglen ikke er oppmerksom på prøvegruppen. Derfor er det viktig at prøvegruppen ivaretar den største forsiktighet.

Ved hver los bør hunden gis mulighet til 10 minutters lostid. Når dommeren har konstatert markeringen, tillates det hundeføreren å støkke fuglen.

Bedømmingsgrunnlag

Evne til å holde fugl bedømmes kun ut i fra resultatet av igjenholdingen. Lostiden for de tre lengste losene legges sammen og divideres med tre for å finne middelveien. Resultatet for igjenholding leses ut av tabellen med basis i lostidens middelvei og antall loser.

Kortere los enn 1 minutt benyttes ikke ved utregning av middelveien.

Om hunden kun har 1 eller 2 loser lengre enn et minutt, anvendes divisoren 1 respektive 2.

TABELL 3. POENGBEREGNING LOSLENGDE

Lostidens middelverdi minimum	3 loser	2 loser	1 los
1 min	3	2	1
1 min 30 sek	4	3	1
2 min	5	4	2
2 min 30 sek	6	4	2
3 min	7	5	3
3 min 30 sek	8	6	3
4 min	9	7	4
4 min 30 sek	10	8	4
5 min	11	9	5
5 min 30 sek	12	10	5
6 min	13	10	6
6 min 30 sek	14	11	6
7 min	15	11	7
7 min 30 sek	16	12	7
8 min	17	13	8
8 min 30 sek	18	13	8
9 min	19	14	9
10 min	20	15	10

Tiden avrundes ikke oppover. Eks.: Når middellostiden er 3 min og 25 sek, går man inn i tabellen på 3 min og **ikke** på 3 min og 30 sek.

6.3. PRIMÆRLOSER I FORHOLD TIL FINNENDE AV FUGL

For å bedømme momentet må markering være konstatert. Med primærloser i forhold til finnende av fugl vises hundens evne til å ta vare på de finnende fugler i prøveområdet, så vel på bakken som i trær, og dermed få en primærlos. Primærlos oppnås når hunden får los mot fugl i tre.

Momentet måler hundens effektivitet til å ivareta de fuglene som påtreffes i prøveområdet.

Bedømningsgrunnlag

Evnen til å få primærloser bedømmes i henhold til tabell 4. Poengene finnes i skjæringspunktene mellom antall primærloser (PL) og antall finnende (F).

TABELL 4. POENGBEREGNING AV PRIMÆRLOSER I FORHOLD TIL FINNENDE

PL = Primær- loser	F = Finnende									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	8	7	5	4	3	3	2	2	1	1
2		9	8	6	5	4	4	3	2	2
3			10	9	7	6	5	5	4	3
4				10	9	8	7	6	5	4
5					10	9	8	7	6	6
6						10	10	8	7	7
7							10	10	9	8
8								10	10	9
9									10	10
10										10

Rettledning til tabell 4

Om antallet finnende overstiger 10 divideres antallet finnende og antall primærloser med 2. Ved ujevne tall avrundes det oppover til nærmeste hele tall.

6.4. FORFØLGING AV FUGL OG FORNYET LOS (0 - 20 poeng)

Momentet forfølgning og fornyet los har til hensikt å måle hundens evne til å finne igjen flygende fugl, til og med ved lengre forflytninger. En hund med bra forfølgning får også ofte fornyet los.

6.4.1. Forfølgning av fugl (0 - 10 poeng)

Forfølgningen skal være rask og energisk etter fugl, som letter fra bakken eller tre, i hensikt å få los eller fornyet los på fuglen.

Bedømningsgrunnlag: En meget god forfølgning er rask og energisk etter fugl som flyr fra tre eller bakken og over en avstand på flere hundre meter. En hund med meget god evne til å forfølge flygende fugl stopper opp og lytter etter fuglens innslag i tre.

Oppnådd fornyet los etter lengre forfølgning viser en meget god evne til å forfølge fugl og forutsetter høye poeng. Om en hund energisk forfølger kun fugl som letter fra bakken, bør det anses som høyst tilfredsstillende forfølgning. Som spesiell fortjeneste bør anses hvis hunden ved forfølgning omgår f.eks. viker, bratte stup og andre terrenghindringer eller svømmer over smale sund og elver.

Forfølgningen bør i første hånd bedømmes i forhold til den tilbakelagte strekningen. Snødekt bakke er til utmerket hjelp ved etter observasjoner.

Bedømming med tid som grunnlag anvendes når forfølgningen ikke kan bedømmes på annen måte. Forfølgningen skal poengberegnes ut i fra gjennomsnittet av forfølgningene hunden har gjort under prøven. Forfølgning som avbrytes - pga. hindringer og/eller at hunden stopper og lytter etter noen titalls meter tas ikke med når gjennomsnittet regnes ut.

Under spesielle forhold gir prøvelederen ytterligere bedømningsgrunnlag. Normalt benyttes følgende bedømningsgrunnlag:

Meget god forfølgning (9 -10 poeng)

Hunden forfølger raskt og energisk i alminnelighet minimum 250 meter, omgår eller runder terrenghindringer samt anvender hørselen godt.

Bra forfølgning (7 - 8 poeng)

Hunden forfølger raskt og energisk over 200 meter samt benytter hørselen godt.

Tilfredsstillende forfølgning (5 - 6 poeng)

Hunden forfølger raskt i alminnelighet 100 - 200 meter.

Forsvarlig forfølgning (3 - 4 poeng)

Hunden forfølger i alminnelighet ca. 100 meter.

Svak forfølgning (1 - 2 poeng)

Hunden forfølger i alminnelighet kun noen titalls meter.

Forfølgning i tett skog og/eller kupert terreng

Om avstanden pga. tett skog ikke lar seg måle, benyttes tiden som grunnlag for bedømmingen. Tiden skal måles fra det øyeblikk hunden begynner på forfølgningen og til den vender tilbake til opptaksplassen, hvorfra fuglen fløy, eller vender tilbake og går ut i nytt søk.

Meget god forfølgning (9 -10 poeng)

Hunden forfølger raskt og energisk og vender tilbake når mer enn 2 minutter har gått.

Bra forfølgning

(7 - 8 poeng)

Hunden forfølger raskt og energisk og vender tilbake etter 1min 30 sek - 2 minutter.

Tilfredsstillende forfølgning

(5 - 6 poeng)

Hunden forfølger raskt og energisk og vender tilbake etter 1 min - 1 min 30 sek.

Forsvarlig forfølgning

(3 - 4 poeng)

Hunden forfølger raskt og vender tilbake etter 30 sek - 1 minutt.

Svak forfølgning

(1 - 2 poeng)

Hunden vender tilbake etter mindre enn 30 sekunder.

Hund som ikke forfølger fugl

En hund som ikke viser interesse i å forfølge fugl under prøven, gis 0 poeng og diskvalifiseres fra prøven.

Retningslinjer for prøvegruppens opptreden under forfølgningen

Forutsetningen for los og fornyet los er i alminnelighet at fuglen og hunden ikke forstyrres når forfølgningen pågår. Derfor er det viktig at prøvegruppen blir rolig på stedet og lytter nøye når forfølgningen starter. Gruppen beveger seg først når hunden får los eller fornyet los på fuglen, eller vender tilbake til opptaksplassen eller når man er sikker på at hunden har mistet fuglekontakten og startet på nytt søk.

6.4.2. Fornyet los

(0 - 10 poeng)

Med fornyet los menes ny los som hunden får på fugl, kull eller flokk som har forflyttet seg tilstrekkelig langt fra den første losen.

Fornyet los eller forflytting

Om gjentatte loser på samme fugl, kull eller flokk skal tolkes som fornyet los eller en fortsetting av primærlosen, avhenger av den avstanden fuglen (fuglene) har forflyttet seg. I alminnelighet kan det sies, at i tett terreng kan en forflytting på noe under 100 meter anses som tilstrekkelig grunnlag for at man kan bedømme losen som fornyet los. Om forflyttingen derimot skjer i åpent terreng, kan en avstand på over 150 meter anses som forflytting, og den nye losen bedømmes som en fortsetting av primærlosen.

Flokkarbeide skal bedømmes i henhold til reglene under kap. 5 pkt. 5.7, flokkarbeide. Jerpenes korte og raske forflyttinger behandles alltid som forflyttinger.

Konstatering av fornyet los

For at losen skal bedømmes som fornyet los, må dommeren konstatere at det er samme fugleart, samt at det er en enkelt fugl, og at fuglen er av samme kjønn som ved primærlosen. Dessuten bør losen starte nesten umiddelbart etter at hunden har tilbakelagt den vurderte avstanden det er snakk om. Det skal tas hensyn til terrengets beskaffenhet.

Bedømmingsgrunnlag

Fornyet los poengberegnes etter tabell 5. Poengene finnes i skjæringspunktet mellom fornyet los (FL) og antall primærloser (PL).

TABELL 5. POENGBEREGNING FOR FORNYET LOS

FL = Fornyet los	PL = Primærloser									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	7	6	6	5	5	4	4	3	3	2
2	10	9	8	8	7	7	6	6	5	5
3		10	10	9	9	8	8	7	7	6
4				10	9	9	8	8	7	7
5					10	10	9	9	8	8
6							10	10	9	8
7									10	9
Flere										10

6.5. FINNENDE I TRE

(0 - 5 poeng)

Som finnende i tre anses det at hunden finner fuglen direkte i treet og får los på den.

Fornyet los bedømmes ikke som finnende i tre. Finnende i tre kan skje ved hjelp av syn, hørsel eller luktesansen.

Bedømningsgrunnlag

Hundens mulighet for en ren vitringslos avhenger i høy grad av omstendighetene, sånn som årstid, tid på dagen, vindretning, vindstyrke, luftfuktighet og luftstrømmer og hvor lenge fuglen har sittet i treet. Tidlig på høsten, når fuglene vanligvis holder seg på bakken, inntreffer finnende i tre mer sjeldent enn på senhøsten.

Dommeren har ofte vanskelig for å konstatere på hvilken måte finnende i tre skjer og om det virkelig er snakk om finnende i tre. For å sikkert konstatere kreves det vanligvis at man ser finnen det. Fugleekskremer under treet beviser ganske sikkert at det er et finnende i tre.

Som en meget god eller god prestasjon anses det at hunden finner fuglen kun ved hjelp av luktesansen. Finnende i tre ved hjelp av luktesansen viser en meget god evne til å finne fugl og en meget god luktesans.

Finnende i tre ved hjelp av hørsel og syn er ikke like verdifullt, og man kan ikke heller gi like høye poeng for dette.

Når dommeren ser at hunden endrer ferdselretning og avanserer rett mot vinden er dette typisk for en vitringslos. Losen kan starte usikkert og "spørrende", for så etter hvert bli fast og sikker. Et slikt arbeid fortjener å bli premiert høyt; 4 – 5 poeng.

Et finnende i tre basert på at hunden hører lyd fra fuglen, kan ikke gi mer enn 1 – 3 poeng.

Om hunden finner en kakkende fugl i et tre, bør det som regel ikke medføre mer enn 1 poeng.

Er det usikkerhet om hvordan finnende i tre har oppstått, skal det aldri gis mer enn 1 – 2 poeng.

6.6. EKSTRA FORTJENESTE

(0 - 5 poeng)

Med ekstra fortjeneste menes hundens arbeidssikkerhet, renhet i arbeidet og fortjenester. Ved bedømmingen hensynstas både hundens fortjenester og feil, og hovedvekten legges på kvaliteten i hundens arbeide.

For å kunne gi poeng for spesialfortjeneste må det være oppnådd poeng under arbeidssikkerhet. For å kunne vurdere å gi poeng for arbeidssikkerhet, må hunden ha gjort tilstrekkelig arbeide som normalt kvalifiserer til premiering.

Bedømmingsgrunnlag

Ekstrafortjenestepoeng gis for arbeidssikkerhet, prestasjonsrenhet og spesialfortjenester; altså de fortjenester som gjør hunden til en bra halsende fuglehund.

Arbeidssikkerhet (0 – 2 poeng)

For å gi poeng for arbeidssikkerhet kreves det normalt

- at antallet finnende muligheter og finnende er likt,
- at hunden har flere lange loser med meget god markering
- at hunden viser losfasthet overfor flygende fugler i nærheten av losplassen
- at hunden har hatt fornyet los
- at hunden kan dirigeres og har et bra samarbeid med fører

Om det under en prøve kun er en finnende mulighet og et finnende, som leder til primærlos med full lostid og med eksakt markering, kan hunden likevel gis ett poeng dersom den i tillegg har et bra søk. Kun en lang primærlos rekker ikke til for å gi poeng for arbeidssikkerhet!

Prestasjonsrenhet (0 – 1 poeng)

For å gi poeng for prestasjonsrenhet kreves det at det har vært losarbeide under prøven.

På prestasjonsrenheten i arbeidet innvirker arbeid med andre arter enn godkjente prøveobjekter, både forbudte og ikke forbudte arter, jf. pkt. 6.10.

Det gis poeng for prestasjonsrenhet når dommeren har konstatert at hunden ikke har arbeidet med annet vilt enn godkjente prøveobjekt.

Forstyrrende arbeid med forbudt vilt samt åpenbar ulydighet senker alltid ekstrafortjenestepoengene. Arbeidet er forstyrrende når hunden på tross av de på prøveområdet konstaterte fugler, gjør klart markerte loser på forbudt vilt og slutter først når prøvegruppen avbryter losen.

Om hunden under prøven belastes med to falske loser eller andre feilpoeng for overfølsomhet, skal det ikke gis poeng for prestasjonsrenhet.

En falsk los kan aksepteres, hvis hunden har gitt overbevisende bevis for at den ikke arbeider med annet vilt og ikke belastes med andre feilpoeng for overfølsomhet.

Spesialfortjenester (0 – 2 poeng)

En forutsetning for at det skal kunne gis poeng for spesialfortjeneste, er at det er gitt poeng for arbeidssikkerhet!

For å gi poeng for spesialfortjenester kreves det normalt

- at hunden har hatt gjentatte fornyede loser på samme fugl
- at hunden har hatt fornyet los på lang avstand
- at hunden lytter etter bortflygende fugler under forfølgning
- at hunden har vist stor arbeidsvilje og utholdenhet selv ved vanskelige terreng- og værforhold. NB.: Kun arbeidslyst er ikke nok til å få poeng.

Forfølgning som opphører på grunn av store hogstflater, myrer, stup og vann skal ikke påvirke fortjenestepoeng negativt. Likeså om en fornyet los blir kort i forhold til andre loser under prøven.

På prøve hvor det ikke har forekommet fornyet los, skal det gis **høyest tre poeng** i ekstra fortjenestepoeng.

Ekstrafortjenestepoeng kan **ikke** tildeles ved definitivt forlatt los eller gjentatte midlertidig forlatte loser.

Grunnlaget for ekstrafortjenestepoengene skal føres og begrunnes på skogskortet.

Dommeren skal alltid gå gjennom ekstrafortjenestene med prøvelederen for å få et likeverdig bedømmingsgrunnlag av momentet for samtlige hunder på samme prøve.

FEILPOENG

(0 - 30 poeng)

Bedømming av hundens feil får ikke baseres på antagelser, men feilen skal alltid konstateres innen hunden gis feilpoeng. For konstaterte feil straffes hunden i henhold til nedenstående retningslinjer samt at det også påvirker ekstrafortjenestepoengene.

6.7. OVERFØLSOMHET

(0 - 10 poeng)

Med overfølsomhet menes når hunden uten godtakbar grunn halser for fuglevitring på bakken eller i tre, på ferske spor, eller gir drevlos etter flygende fugler.

Som overfølsomhet regnes også falske loser og gjentatte feilmarkeringer.

Bedømmingsgrunnlag

Når man bedømmer overfølsomhet, skal man være forsiktig og eksakt. Man bør prøve å utrede årsaken til halsingen. Når man gir feilpoeng, bør man registrere om halsingen gjentas, samt hvor mye det forstyrrer prøven. I tilfeller der hunden uavbrutt halser og gir usikre loser uten synlig årsak, skal det anvendes streng bedømming.

For en fast markert falsk los skal hunden straffes med 1. feilpoeng. For hver falsk los utover dette med 2 feilpoeng

Usikre spørrende loser skal ikke regnes som feil, hvis det skjer:

- i flygeretningen ved forfølgning
- tilfeldig ved fersk vitring av fugl eller ekskrementer

Til og med et lang usikker los tillates om det leder til fast los på fugl i nærheten.

6.8. AVBRUTT OG FORLATT LOS

(0 – 10 poeng)

Det er helt klart feil om hunden forlater en konstateret los mens fuglen fremdeles sitter i treet, uansett årsaken til dette. Forlatt los skal kun dømmes når hunden har hatt primærlos på fugl og den forlater losen midlertidig eller definitivt.

Hunden kan avbryte eller definitivt forlate en los.

Om hunden forlater en los med fast markering i over fem (5) minutter, straffes hunden med fire (4) feilpoeng.

Om hunden definitivt forlater losplassen, straffes den likedan. Om avbruddet er kortere, straffes hunden mildere. Avbruddets lengde er avgjørende for hvor mange feilpoeng som tildeles, samt om det er snakk om en engangsforeteelse eller om det gjentas.

Om hunden forlater en konstateret los på fugl to eller flere ganger under samme losarbeide, bedømmes feilen strengere.

Eks. 2 ganger under 1 minutt gir -3 poeng.

Feilpoeng:

- Under 1 minutt -1 poeng
- 1 – 2 minutter -2 poeng
- 2 – 3 minutter -3 poeng
- over 3 minutter -4 poeng

Om hunden forlater en los, der markeringen dømmes til feil, skal ikke det medføre feilpoeng. Ettersom det er feilmarkering, bedømmes ikke dette som primærlos, og det er derfor ingen los å forlate.

Om hunden slutter å lose under pågående arbeide med fugl, men fortsatt befinner seg på losplassen, skal ikke dette bedømmes som forlatt los, men bedømmes under losens art og hørbarhet. Feilpoeng for forlatt los skal ikke overstige tabellens maks poeng for en og samme primærlos.

6.9. ANNET ARBEIDE SOM FORSTYRRER PRØVEN (0 - 10 POENG)

Annet arbeid som forstyrrer prøven, er skraping og biting i fuglens sittetre, aggressiv opptreden ved los, uvillighet til å arbeide samt ulydighet.

6.9.1. Skrapende og bitende i lostreet (aggressiv opptreden ved los)

Aggressiv opptreden er når hunden skrapet og biter i fuglens sittetre eller om hunden hopper eller reiser seg mot treet.

Om hunden en gang, ved en uklar situasjon, reiser seg opp mot treet, er feilen liten. Derimot er feilen større når hunden hopper opp mot treet og river med tennene for i handling og mening å skremme fuglen.

Om feilen gjentas, betraktes dette som en grov feil. Det skal da gis ti (10) feilpoeng og hunden diskvalifiseres fra prøven.

6.9.2. Uvillig til å arbeide

Som uvillig til å arbeide regnes allmenn sløvhet samt manglende interesse for fuglearbeide der interessen i stedet rettes mot mus og lemen og som innvirker forstyrrende på prøven.

Feilen er ikke straffbar om hunden under annet fuglearbeide enn fast los tilfeldig interesserer seg for smågnagere. I tilfelle det likevel innvirker forstyrrende på prøven, bør man gi feilpoeng. Feilens størrelse avgjøres av den forstyrrende innvirkning det har på prøven.

Graving etter mus og lemen under selve losarbeidet straffes som forlatt los.

I tilfeller hvor prøvegruppen ved et flertall tilfeller støkker fugl i hundens umiddelbare nærhet uten at den bryr seg om dem, gis den ti (10) feilpoeng og hunden diskvalifiseres fra prøven. Hundens opptreden skal konstateres ved flere tilfeller innen beslutningen tas.

6.9.3. Åpenbar ulydighet

Til åpenbar ulydighet regnes når hunden er likegyldig for førerens formaninger og forbud.

Ulydigheten viser seg under prøven nærmest som likegyldighet for å adlyde formaninger om ikke å gjøre feil, samt at hunden under prøven eller ved dens slutt ikke lar seg koble av føreren.

Feilen er ikke straffbar om hunden noen enkelte ganger ikke adlyder føreren, men oppglødet av sin jaktlyst ruser etter forbudt vilt.

Feilpoeng gis når hundens ulydighet forstyrrer prøven, og framfor alt om den etter å ha adlydt føreren, vender tilbake og arbeider videre med forbudt vilt. I tilfelle hunden ikke lar seg koble av føreren, og hunden ellers ikke adlyder førerens kommandoer, bør den gis høye feilpoeng. Når hunden skal kobles, er det tillatt for hundeføreren å gå i fra prøvegruppen slik at nærheten til fremmende mennesker ikke forstyrrer koplingen.

Om hunden på grunn av ulydighet ikke lar seg koble innen en (1) time etter at prøvetiden er slutt, gis den ti (10) feilpoeng og diskvalifiseres fra prøven.

Grunnlaget for feilpoengene skal føres og begrunnes på skogskortet.

Dommeren skal alltid gå gjennom feilpoengene med prøvelederen for å få et likeverdig bedømmingsgrunnlag av momentet for samtlige hunder på samme prøve.

6.10. AVKRYSSING I PRØVEPROTOKOLLEN AV HUNDENS ARBEIDE

For å få et mer detaljert bilde av hundens kvalitet i arbeidet enn det bare fortjeneste- og feilpoeng gir, utføres forut for dette en avkryssing i prøveprotokollen av de forskjellige arbeidsmomentene. Ved avkryssingen tas det hensyn kun til de **konstaterte** fortjenester og feil.

Et kort arbeide som ikke gir et klart bilde av hendelsesforløpet, skal forbli ukrysset.

Prinsippet må være: kryss heller for lite enn for mye.

Det skal også avkrysses for arbeid med forbudt vilt som **ikke** gir feilpoeng. Slikt arbeide er los og/eller drev på ekorn, hare, hjortedyr og husdyr med unntak av katt. Om man med sikkerhet kan konstatere at hunden ikke arbeider med forbudt vilt, bør det også krysses for dette.

Det skal ikke avkrysses for los og/eller drev på bjørn, gaupe, mårhund, grevling, mår, røyskatt, mink og katt.

Sammenheng mellom kryssing og poeng

Når man fyller ut bedømmingskortet, gjøres det i følgende rekkefølge; først avkrysses for hundens arbeide og deretter gis poeng. Avkryssingen og poengene skal alltid stemme overens.

Sluttpoeng

Hundens endelige poengsum kommer fram når man har trukket i fra eventuelle feilpoeng fra fortjenestepoeng.

6. 11. ANVENDELSE AV NULL OG STREK

Å benytte nuller og strek riktig er en forutsetning for å få de ulike egenskapenes riktige middeltall. På en slik måte kan hele rasen, de ulike slektslinjer og til og med den enkelte hund sine egenskaper og utvikling følges så korrekt som mulig. Dette er spesielt viktig med tanke på avlsarbeidet innen våre hunderaser. Man bør huske på at null (0) alltid behandles som et tall, med andre ord den kommer automatisk med i statistikken når poengmiddeltallet beregnes. Strek (-) er derimot ikke noe tall og betraktes derfor ikke i den statistiske beregningen.

Ved poengbedømmingen under momentene fortjenester og feil, benyttes alltid tallene 0 – 20, med unntak for arbeider som ikke har kunnet bedømmes, her benyttes en strek.

Eksempel: I tilfelle hunden får en primærlos, men ikke fornyet los, settes det en null (0) på fornyet los. I tilfelle hunden derimot ikke har fått noen primærlos kan dens evne til å få fornyet los ikke bedømmes; således markerer man dette med en strek (-) under punktet fornyet los.

Om hunden har en fast los og ikke forlater losen, markeres dette med null (0) under punktet forlatt los. Om hunden ikke har noen fast, los kan ikke forlatt los bedømmes. Da settes en strek (-) under gjeldende punkt.

7. KOMMENTARER TIL NKKs FELLESBESTEMMELSER.

Som tillegg til NKKs fellesbestemmelser gjelder også følgende for jaktprøver for halsende fuglehund.

Regler for jaktprøver for halsende fuglehunder er gyldige inntil NKKs hovedstyre vedtar endringer eller nye regler. Fra 2007 kan reglene revideres hvert femte år.

Søknad

Avdelinger eller komiteer som ønsker å arrangere jaktprøve i regi av NSFN må søke styret innen 31. desember året før prøven skal arrangeres.

Styret må søke NKK om å arrangere jaktprøve(r) innen 31. januar samme år prøven(e) skal arrangeres.

Ledelse av prøven

Prøvelederen skal passe på at prøvereglene blir fulgt nøye, og skal ta alle forhåndsregler for at bedømmingen skal bli så enhetlig og riktig som mulig.

Prøvelederen skal videre:

- Før prøven starter innkalle dommerne for en gjennomgang av reglene og gi nødvendige instruksjoner.
- Fordele dommere, aspiranter og elever på prøveområdene samt iverksette loddtrekningen.
- Se til at hundene blir sluttbedømt i henhold til prøvereglene.
- Prøveleder skal etter prøven innkalle de dommere som har fungert på prøven, samt NKKs representant og eventuelle aspiranter til dommermøte.
- Sørge for at aktuelle rapporter blir sendt til Norsk Kennel Klub innen fastsatte frister og i henhold til instruks for avholdelse av jaktprøve.

Dommerkollegiet:

- Ved faste prøver fastsetter dommerkollegiet, bestående av prøveleder, NKKs representant og de dommere som har tjenestegjort, den endelige premieringen.
- Ved spredte prøver fastsetter prøvelederen, NKKs representant, samt den dommeren som har tjenestegjort, den endelige premieringen.

Overtegning. Ved overtegning prioriteres påmeldinger etter mottakelsesdato.

Godkjenning av prøveresultatet

NSFN plikter å rette på de prøveresultatene hvor det er konstatert regel- og/eller regnefeil. Dette kan gjøres av klubbens resultatansvarlige uavhengig av tiden etter prøvedagen. Endret resultat skal meddeles NKK og prøvelederen umiddelbart samt skriftlig meddeles hundeeieren om årsak, samt poeng og premiegrad. Hundeeieren skal også informeres om sin rett til å protestere samt fristen for dette.

Avviker arrangøren fra disse prøvereglene på en slik måte at NSFNs styre anser at troverdigheten til prøvevirksomheten kan stilles i tvil, kan prøven erklæres ugyldig og de deltakende hunders resultat strykes.

Deltakelse

- a) Hannhund har normalt utviklede testikler på normal plass.
- b) Arrangøren kan for den enkelte prøve bestemme at det skal forelegges bevis på at hunden ikke er interessert i bufe.
- c) Tispen får ikke delta på prøve seinere enn 30 dager før valping, beregnet fra 63 dager etter første parring, og tidligst 75 dager etter valping.
- d) Ved ID-merking med chips har hundeeieren ansvar for avlesningen. Kontrollen kan skje i form av stikkprøver hvis arrangøren bestemmer det.
- e) Styret kan etter forslag fra avlsråd og/eller jaktprøveutvalg innføre krav om attest for spesifikke helselidelser. Vedtaket skal være bekjentgjort i medlemsbladet seinest ved førstegangs utlysning av jaktprøver for kommende prøvesesong, og er gyldig fram til nytt vedtak.
- f) Styret kan innføre kvalifiseringskrav for å få delta på faste prøver. Vedtaket skal være bekjentgjort i medlemsbladet seinest ved førstegangs utlysning av jaktprøver for kommende prøvesesong, og er gyldig fram til nytt vedtak.

Deltakerbegrensning

Arrangøren har rett til å begrense antall deltagende hunder hvis omstendighetene krever det.

Hundeeieren skal snarest mulig ha beskjed etter at det er klart at hans/hennes hund ikke får delta på prøven. Eventuelt innbetalt anmeldelsesavgift skal refunderes. Anmeldelse til prøver kan først skje etter at disse er annonsert i NSFNs medlemsblad.

Overstiger antall anmeldte det antall som kan starte på prøven, gjelder rekkefølgen på innkommende anmeldelser som rangering. Blant de som har anmeldt til to påfølgende dager, foretas det loddtrekning om hvem som får starte begge dager.

Dommerplikter

- a) Dommeren plikter å sørge for at prøven gjennomføres i henhold til reglene, samt prøveledelsens (prøveleder og NKKs rep.) henvisninger.
- b) Dommeren leder prøvegruppen og skal ved bedømmingen kun ta hensyn til egne iakttagelser under prøven.
- c) Bedømmingen skal skje på de prestasjoner dommeren med sikkerhet kan observere under prøven.
- d) Dommeren skal under prøven nøye notere følgende på bedømningskortet:
  - Tidspunkt for prøvens start og slutt.
  - Samtlige hendelser med tidsangivelser som kan påvirke poenggivningen. Under fuglearbeide skal følgende protokollføres:
    1. Losgivningen
    2. Loslengde
    3. Markering
    4. Forfølging
    5. Omstendighetene ved fornyet los
    6. Tidspunktene for losens start og slutt
    7. Andre hendelser som har betydning for poenggivningen
  - Opplysninger om søk med intervaller og søksvidde, samt lydighet og samarbeid med føreren.
  - Noter heller for mye enn for lite.
- e) Dommeren skal etter bedømt moment opplyse hundeføreren om hva som er konstatert.
Dommeren skal dessuten etter prøvens slutt gi hundeføreren en summarisk redegjørelse for hvordan han har oppfattet prøvens faktiske forløp.
- f) Ønsker som framsettes av hundeføreren, skal så langt som mulig etterkommes, men kun under forutsetning av at de ikke strider med prøvereglene eller er usaklige.
- g) Om hundeføreren ikke følger gitte anvisninger, bryter med reglene, forstyrrer gruppens arbeide eller på annet vis bryter med god skikk, skal dommeren utestenge hunden fra prøven.

- h) Dommeren skal ved hver prøvedags fastsatte tidspunkt ha overført samtlige opplysninger fra skogskortet til prøveprotokollen som leveres til prøvelederen.

Oppdrettere og hannhundeiere får ikke dømme avkom etter sine hunder. Heller ikke hund som man har hatt i sitt eie. Må dette allikevel skje på grunn av dommermangel, er den absolutte tidsgrense 12 måneder.

8.UTDANNINGSREGLER FOR DOMMERER FOR HALSENDE FUGLEHUND

1. Egnede kandidater anmodes av NSFN om å utdanne seg til dommer når de nødvendige kvalifikasjoner er til stede. Kandidaten må ha ført egen hund til premiering før han/hun starter på utdanningen. Før deltakelse på teorikurs for jaktprøvedommerkandidater skal kandidaten ha gjennomført og bestått et brevkurs om jaktprøvere reglene.
2. Kandidatene mottar et kort som skal følge ham/henne under hele utdannelsen. Her skal påføres når, hvor og hvilke prøver som er gjennomgått, og med underskrift fra dommere, prøveleder ev. med stempel, og NKKs representant. Elevutdannelsen administreres i sin helhet av NSFN. Kandidaten må før elevarbeidet avlegges være direkte medlem i NKK.
3. Elev og aspirantarbeider kan kun avlegges på prøver som er oppført på NKKs terminlister, samt på ordinære og spredte prøver. Før aspirantarbeidet avlegges må NSFNs krav om gjennomført dommerkurs være oppfylt.
4. Etter kurset må det avlegges en teoretisk og to praktiske eksamensoppgaver i form av en hjemmeksamen. For å bestå eksamen, må besvarelsen være innsendt til rett tid. Besvarelsen må være godkjent, og kandidaten må vise god innsikt i prøvere reglene før man kan fortsette utdannelsen.
5. Det kan gå flere elever samtidig for samme dommer. Dette hvis dommer og hundens fører tillater det. Det kan imidlertid kun gå en aspirant pr. dommer.
6. Når et aspirantarbeid er avlagt, skal dette umiddelbart etter prøven, før dommermøtet, leveres til prøvens leder i lukket konvolutt.
7. Arbeidet behandles på dommermøtet av de dommere som har hatt med kandidater ute i marken – hvor også NKKs representant er til stede. Det blir her avgjort om kandidaten har avlagt et arbeid som kvalifiserer ham/henne til dommer. Ved eventuelle tvil kan kandidaten innkalles og eksamineres i reglene og forklare nærmere sin bedømmelse.
8. Finner man å kunne innstille kandidaten til autorisasjon, fylles kortet ut med de nødvendige data. Kortet, aspirantarbeidene og 2 passfoto sendes deretter til NKK sammen med prøvemappen. Hvis NKK finner å kunne autorisere kandidaten, utstedes dommerautorisasjonskort og kandidaten oppføres i NKKs register over autoriserte dommere. Hvis man ikke finner å kunne innstille kandidaten til autorisasjon, skal dette påføres kortet. Det skal også påføres om han/hun anbefales å gå opp til ny prøve eller ikke, og eventuelt hvor lenge kandidaten anbefales å vente.
9. Jaktprøvedommerutdannelsen må gå kontinuerlig. Avbrudd i en sesong resulterer i at kandidaten må gjennomgå et teorikurs på nytt for å kunne fortsette utdannelsen.
10. Dommere som ikke har dømt i løpet av de siste tre år ilegges karantene og rapporteres til NKK. For at karantenen skal oppheves, må dommeren delta på nytt teorikurs og bestå ny eksamen.
11. Kandidaten må avlegge minst to elevarbeider. Dette kan gjøres under prøve med egen hund. Dersom kandidaten ikke føler seg sikker i bedømmelsen, må flere elevarbeider avlegges. Dommeren skal være behjelpelig med utfylling av prøveprotokollen.

Det skal avlegges minimum fire aspirantarbeider. Ved minst to av disse må hunden oppnå premiering, og følgende moment må være bedømt:

- Søk
- Evne til å finne fugl
- Markering av fugl
- Losens art og hørbarhet
- Loslengde
- Primærlos i forhold til finnende
- Forfølgning av fugl

Kandidaten skal gjøre en helt selvstendig bedømming. For at arbeidet skal kunne godkjennes, kan det ikke skille mer enn maksimalt to poeng mellom kandidatens og dommerens bedømming.

9. SØKNADSRISTER FOR AVHOLDELSE AV PRØVER

Vårt skriv vedr. søknads rutine er tilgjengelige på www.nkk.no

Kode	Prøvekategori	Frist raseklubb/forbund	Frist NKK
20	Jaktprøve for retrievere	01.06	31.10
21	Anleggsprøve blodspor		31.10
25	Blodsporprøve – ordinær/samlet		31.10
24	Elgspor prøve		31.10
26	Blodsporprøve – bevegelig		31.10
27	Fersksporprøve - ordinær/samlet		31.10
28	Fersksporprøve – bevegelig		31.10
29	Bruksprøve for Schweisshunder		31.10
30	Elghundprøve – 1 dags samlet løshundprøve	15.01	31.01
31	Elghundprøve – 2 dags samlet løshundprøve	15.01	31.01
32	Elghundprøve – 1 dags separat løshundprøve	15.01	31.01
33	Elghundprøve – 1 dags samlet bandhundprøve	15.01	31.01
34	Elghundprøve – 2 dags samlet bandhundprøve	15.01	31.01
35	Elghundprøve – 1 dags separat bandhundprøve	15.01	31.01
36	Elghundprøve – 2 dags separat løshundprøve	15.01	31.01
37	Elghundprøve – 2 dags separat bandhundprøve	15.01	31.01
42	Harehundprøve – RR	15.12	31.01
43	Harehundprøve – ÅP åpen prøve - samlet	15.12	31.01
44	Harehundprøve – ÅP åpen prøve - separat	15.12	31.01
45	Harehundprøve – SP småhundprøve	15.12	31.01
46	Harehundprøve – EP eliteprøve	15.12	31.01
50	Fuglehundprøve – høyfjell vinter	01.10	31.10
51	Fuglehundprøve – høyfjell høst	01.01	31.01
52	Fuglehundprøve – lavland vinter	01.10	31.10
53	Fuglehundprøve – lavland høst	01.01	31.01
54	Fuglehundprøve – skogsfugl høst	01.01	31.01
55	Fuglehundprøve – kombinert	01.01	31.01
56	Fuglehundprøve – fullkombinert	01.01	31.01
57	Fuglehundprøve – skogsfugl vinter	01.10	31.10
60	Jaktprøve for halsende fuglehunder		31.01
61	Jaktprøve for halsende fuglehunder - spredt		31.01
64	Jaktanleggsprøve for spanielrasene - bevegelig		31.10
65	Jaktanleggsprøve for spanielrasene		31.10
66	Jaktprøve for spanielrasene		31.10
67	Kombinertprøve for spanielrasene del I		31.10
68	Kombinertprøve for spanielrasene del II		31.10
69	Kombinertprøve for spanielrasene del I – bevegelig		31.10
70	Kunsthiprøve		31.10
75	Drevprøve for dachshunder – ordinær/samlet		31.10
76	Drevprøve for dachshunder - bevegelig		31.10
77	Drevprøve for bassets - ordinær/samlet		31.10
78	Drevprøve for bassets – bevegelig		31.10
80	Karaktertest		31.10
81	Funksjonsanalyse		31.10
82	Kåringsprøve		31.10
83	Brukshundprøve (Nordisk Brukshundsprogram)	01.09	31.10
84	RIK- brukshunsprøve		31.10
87	Mentalbeskrivelse Hund (MH)		31.10
90	Sporprøve for blodhund		31.10
95	Vannprøve for newfoundlandshund		31.10
96	Lure-coursing for mynder		31.10